

هاتنی سی (۳) جیناوی کهسی لکاو پیکهوه له رستهیه کدا له هەر

سی ئه رکی (بکه ر، به رکار، ته واکه ری به یاریده):

ئاماده کردنی: م. عبدالله عبدالقادر علی

دووشه ممه (۴-۳-۲۰۲۴)

پیش هه موو شتیگ مه رجه کاری رسته که (تیپه ر) بی ت. ئه می ش سی حاله تی هه یه، واته

له م سی حاله ته دا سی جیناوی لکاو له م سی ئه رکه دا پیکه وه دین:

(۱- رانه بردووی تیپه ر، ۲- داخوازی تیپه ر، ۳- رابردووی تیپه ر).

یه که م- رانه بردووی تیپه ر: (ساده، ئه ری).

سی جیناوه که به م شیوه یه ده بن:

ک ۳ = بکه ر

ک ۱ = به کار

ک ۱ = ت. به

له (رانه بردووی تیپه ر) دا دوو حاله تی هه یه و یاساکانی به م شیوه یه ن:

۱- [نیشانه ی کار + به رکار + ره گی کار + بکه ر + ئا. پ + ت. به] ← تاییه ته به زمانی قسه کردن.

نم/ ده نی ریم بو ت. واته (من ئه و ده نی ریم بو تو).

۲- [ئا. پ + ت. به + به رکار + نیشانه ی کار + ره گی کار + بکه ر] ← تاییه ته به زمانی نووسین.

نم/ بو تی ده نی ریم. واته (من ئه و بو تو ده نی ریم).

دووهم- داخوآزى تىپەر: (سادە، ئەرئى).

سى جىناوھكە بەم شىۋەيە دەبن:

ك ۴ = بكار (ە - ن)

ك ۱ = بەكار (م - مان، ى - يان)

ك ۱ = ت. بە (م - مان، ى - يان)

لە (داخوآزى تىپەر) دا دوو حالەتى ھەيە و ياساكانى بەم شىۋەيەن:

۱- [نیشانەى كار + بەركار + پەگى كار + بكار + ئا. پ + ت. بە] ← تايپەتە بە زمانى قسەكرىن.

نم/ بىنئىرە بۆمان. واتە (تۆئەو بنئىرە بۆ ئىمە).

۲- [ئا. پ + ت. بە + بەركار + نیشانەى كار + پەگى كار + بكار] ← تايپەتە بە زمانى ئوسىن.

نم/ بۆمانى بنئىرە. واتە (تۆئەو بۆ ئىمە بنئىرە).

سىيەم - رابردووى تىپەر:

ھاتنى سى (۳) جىناوى كەسىي لكاو پىكەوۋە لەگەل كارى (رابردووى تىپەر)، كە لە مەنھەج (كتىبى كوردىي پۆلى دوازدهيەم، چاپى ۲۰۲۳) نەھاتوۋە و باسنەكراوۋە و ھىچ نمونە و رىستەيەكى بۆ نەھىناوۋەتەوۋە، ئەمەش بە راي من بۆ ئەگەر و حالەتى زۆر دەگەرپتەوۋە، بەلام دەكرىت سى (۳) جىناوى كەسىي لكاو پىكەوۋە لەگەل كارى (رابردووى تىپەر) یشدا بىن و كۆبىنەوۋە.

۱- رابردووى تىپەر: (سادە، ئەرئ).

نمونەيەك دەھىنمەوۋە و حالەتەكانى بۆ دەنوسم، وەك رىستەي:

(من ئەوانم بۆ تۆ نارد).

بكەر: من

بەركار: ئەوان

ت. بە: تۆ

دەبىت لە (رابردووى تىپەر) بكەر ھەر لە كۆمەلەي يەكەم بىت و ناكۆرپت بۆ ھىچ كۆمەلەيەكى تر،

بەلام (بەركار) و (ت. بە) دەكرى لە (ك۱) بن و دەشكرىت لە (ك۲) بن، ... .

دەتوانىن بەم چەند رىگەيەي خوارەوۋە، بىيانكەين بە جىناوى لكاو:

۱- [ئا. پ + ت. بە ك۱ + بكەر ك۱ + كار + بەركار ك۲]

نم/ بۆتـم ناردن. واتە (من ئەوانم بۆ تۆ نارد).

أ- [كار + بكەر كا (م - مان، ت - تان) + بەركار كا ۲ + ئا. پ + ت. به كا ۱]

نم/ ناردمن بۆت. واتە (من ئەوانم نارد بۆ تۆ).

ب- [كار + بەركار كا ۲ + بكەر كا (ى - يان) + ئا. پ + ت. به كا ۱]

نم/ ناردنسى بۆت. واتە (ئەو ئەوانى نارد بۆت).

۳- [ئا. پ + بەركار كا ۱ + بكەر كا ۱ + كار + ت. به كا ۲]

نم/ بۆيانم نارديت. واتە (من ئەوانم بۆ تۆ نارد).

عبدالقادىر على

۲- رابردووی تیپەر: (داریژراو به پاشگری (هوه)، ئه‌ری).

نمونه‌یه‌ک ده‌یئمه‌وه و حاله‌ته‌کانی بۆ ده‌نووسم، وه‌ک رسته‌ی:

(من کتیبه‌کانم بۆ تۆ خوینده‌وه.)

بکه‌ر: من

به‌رکار: کتیبه‌کان

ت. به: تۆ

ده‌بیته‌ له (رابردووی تیپه‌ر) بکه‌ر هه‌ر له کۆمه‌له‌ی یه‌که‌م بیته و ناگۆرپه‌ت بۆ هه‌یچ کۆمه‌له‌یه‌کی تر،

به‌لام (به‌رکار) و (ت. به) ده‌کری له (ک۱) بن و ده‌شکرپه‌ت له (ک۲) بن، ... .

ده‌توانین به‌م چه‌ند ریگه‌یه‌ی خواره‌وه، بیانکه‌ین به‌ جیناوی لکاو:

۱- [ئا. پ + ت. به ک۱ + بکه‌ر ک۱ + کار + به‌رکار ک۲]

نم/ بۆتـم خوینده‌وه. واته (من کتیبه‌کانم بۆ تۆ خوینده‌وه.)

۲-

أ- [کار + بکه‌ر ک۱ (م - مان، ت - تان) + به‌رکار ک۲ + ئا. پ + ت. به ک۱]

نم/ خوینده‌منه‌وه بۆت. واته (من کتیبه‌کانم خوینده‌وه بۆ تۆ.)

ب- [کار + به‌رکار ک۲ + بکه‌ر ک۱ (ی - یان) + ئا. پ + ت. به ک۱]

نم/ خوینده‌نیه‌وه بۆت. واته (ئه‌و کتیبه‌کانی خوینده‌وه بۆت.)

۳- [ئا. پ + بەرکار کا + بکەر کا + کار + ت. به کا ۲]

نم/ بۆيانم خويندیتەوه. واتە (من کتیبەکانم بۆ تۆ خويندەوه).

م. عبدالله القادر علی

۳- رابردووی تیپەر: (دارپژراو به پیشگر، ئه‌ری).

نمونه‌یه‌ک ده‌هینمه‌وه و حاله‌ته‌کانی بۆ ده‌نوسم، وه‌ک رسته‌ی:

(من چیرۆکه‌کانم بۆ تو هه‌لبژارد.)

بکه‌ر: من

به‌رکار: چیرۆکه‌کان

ت. به: تو

ده‌بیته‌ له (رابردووی تیپەر) بکه‌ر هه‌ر له کۆمه‌له‌ی یه‌که‌م بیته و ناگۆرپه‌ت بۆ هه‌یچ کۆمه‌له‌یه‌کی تر،

به‌لام (به‌رکار) و (ت. به) ده‌کری له (ک. ۱) بن و ده‌شکرپه‌ت له (ک. ۲) بن، ...

ده‌توانین به‌م چه‌ند ریگه‌یه‌ی خواره‌وه، بیانکه‌ین به‌ جیناوی لکاو:

واته‌ لیڤه (به‌شی یه‌که‌می کار) هه‌یه:

۱- [ئا. پ + ت. به ک. ۱ + بکه‌ر ک. ۱ + کار + به‌رکار ک. ۲]

نم/ بۆتـم هه‌لبژاردن. واته (من چیرۆکه‌کانم بۆ تو هه‌لبژارد.)

۲- [به‌شی یه‌که‌می کار + بکه‌ر ک. ۱ + کار + به‌رکار ک. ۲ + ئا. پ + ت. به ک. ۱]

نم/ هه‌لمـبژاردن بۆت. واته (من چیرۆکه‌کانم هه‌لبژارد بۆ تو).

۳- [ئا. پ + به‌رکار ک. ۱ + بکه‌ر ک. ۱ + کار + ت. به ک. ۲]

نم/ بۆیانـم هه‌لبژاردیت. واته (من چیرۆکه‌کانم بۆ تو هه‌لبژارد.)

۴- رابردووی تیپەر: (لیکدراو، ئەرئ).

نمونه‌یه‌ک ده‌ئیمه‌وه و حاله‌ته‌کانی بۆ ده‌نووسم، وه‌ک رسته‌ی:

(من ئه‌وانم بۆ تۆ بانگکرد.)

بکه‌ر: من

به‌رکار: ئه‌وان

ت. به: تۆ

ده‌بیت له (رابردووی تیپەر) بکه‌ر هه‌ر له کۆمه‌له‌ی یه‌که‌م بیت و ناگۆریت بۆ هیچ کۆمه‌له‌یه‌کی تر،

به‌لام (به‌رکار) و (ت. به) ده‌کرێ له (ک۱) بن و ده‌شکریت له (ک۲) بن، ... .

ده‌توانین به‌م چه‌ند ریگه‌یه‌ی خواره‌وه، بیانکه‌ین به‌ جیناوی لکاو:

واته لیڤه (به‌شی یه‌که‌می کار) هه‌یه:

۱- [ئا. پ + ت. به ک۱ + بکه‌ر ک۱ + کار + به‌رکار ک۲]

نم/ بۆ **ت**م بانگکردن. واته (من ئه‌وانم بۆ تۆ بانگکرد.)

۲- [به‌شی یه‌که‌می کار + بکه‌ر ک۱ + کار + به‌رکار ک۲ + ئا. پ + ت. به ک۱]

نم/ بانگمکردن بۆ **ت**. واته (من ئه‌وانم بانگکرد بۆ تۆ).

۳- [ئا. پ + به‌رکار ک۱ + بکه‌ر ک۱ + کار + ت. به ک۲]

نم/ بۆ **یا**نم بانگکردیت. واته (من ئه‌وانم بۆ تۆ بانگکرد.)

بۆ حاله‌ته‌کانی (رابردووی تیپەر) جگه له و سێ یاسایه‌ی که خستومه‌ته‌روو، له‌وانه‌یه یاسای تر هه‌بیت، وه‌ک (۴- هه‌ر سێ جیناوی لکاو له کۆمه‌له‌ی یه‌که‌م بن.) و (۵- بکه‌ر له کۆمه‌له‌ی یه‌که‌م و به‌رکار و ته‌واوکه‌ری به‌یاریده له کۆمه‌له‌ی دووهم بن.)، به‌لام باسمنه‌کرد له‌به‌رئه‌وه‌ی ئالۆز نه‌بیت، هه‌روه‌ها هه‌ست ده‌که‌م قورسه و گومانیشم له به‌کاره‌یتایان هه‌یه .